

[upišite ovdje]

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

UČITELJSKI FAKULTET

Romana Tanković
„Klaunesa i snagator“-lutkarska slikovnica,
virtualna pričaonica i izložba

Zagreb, 2021.

Ovaj rad izrađen je na Učiteljskom fakultetu pod vodstvom prof. dr. sc. Diane Zalar i predan je na natječaj za dodjelu Rektorove nagrade u akademskoj godini 2020./2021.

1. UVOD

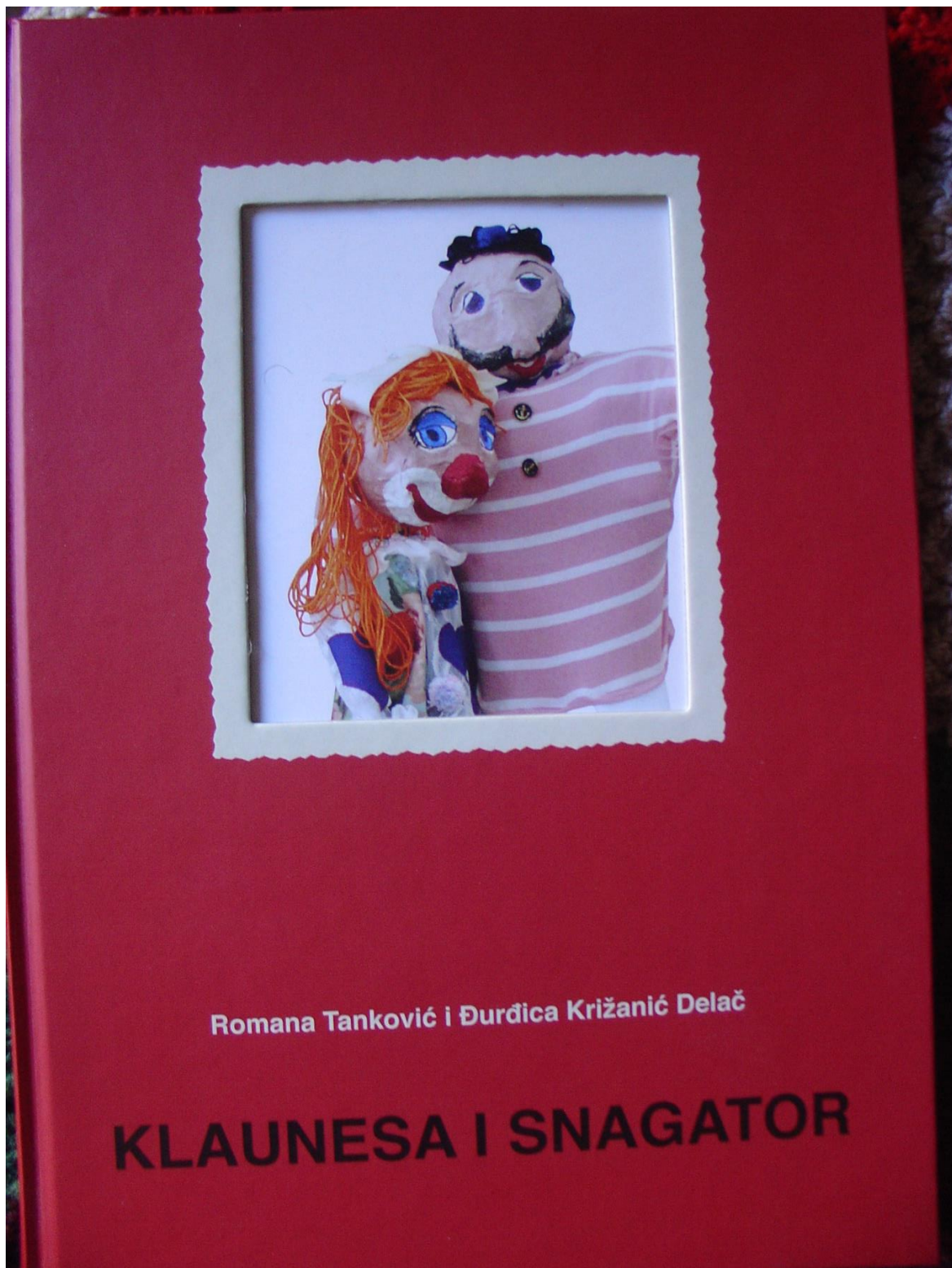
Slikovnica je medij koji ima veliki utjecaj u razvoju dječje ljubavi prema knjizi i čitanju. Godina 2021. proglašena je Godinom čitanja. To je potaknulo studenticu preddiplomskoga studija Ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja Učiteljskog fakulteta u Zagrebu Romanu Tanković da izradi u suradnji sa knjižničarkom Đurđicom Križanić Delač i u dogovoru s mentoricom prof. dr. sc. Dianom Zalar slikovnicu „Klaunesa i snagator“ i realizira niz drugih sadržaja vezanih uz slikovnicu (virtualnih, igraoničkih, izložbenih) koji su privukli veliki broj djece u nekoliko knjižnica grada Zagreba da slikovnicu pročitaju. Slikovnica je u cijelosti priložena u pdf formatu ovoj prijavi. Ilustracije u slikovnici su fotografije kaširanih lutaka „javajki“ smještenih u realne prostore, čime je studentica Romana Tanković povezala namjenu slikovnice sa sadržajima kolegija iz dječje književnosti i lutkarstva. Slikovnica je tiskana u vlastitoj nakladi i od veljače 2021. nalazi se na policama narodnih knjižnica diljem Hrvatske. Kroz likove koje djeca ne susreću često u svakodnevnom životu (likovi iz naslova i njihovi ljubimci psić i papiga), govori o važnosti dobre inicijative i čitanju koje može promijeniti život.

Za slikovnicu „Klaunesa i snagator“ snimljena je i virtualna pričaonica u sklopu ciklusa „Verkova virtualna pričaonica“ Dječje knjižnice Marina Držića, a ostvarene su i tri izložbe slikovničkih ilustracija u Dječjoj knjižnici Marina Držića, u Knjižnici Savica i u Knjižnici Augusta Cesarca. U narednom razdoblju dogovorena je izložba u Knjižnici Ivana Gorana Kovačića, a očekuje se i u Knjižnici Marija Jurić Zagorka i nekim drugim zagrebačkim knjižnicama tijekom jeseni.

2. CILJEVI RADA

Vrijednost ovoga rada sadržan je u ostvarenju umjetničkog djela (slikovnice), i njemu pripadajućoj izložbi i virtualnoj pričaonici koji su veliki broj djece u gradu Zagrebu potaknuli na interes za čitanje, posjet knjižnici, posudbu različitih slikovnica. Posebno je to važno u kriznim razdobljima protekle i ove godine, kad čitanje može i terapijski djelovati na najmlađe. Tako je postignut i najvažniji cilj ovoga rada.

3. REZULTATI RADA

Slika 1: Naslovnica slikovnice „Klaunesa i snagator“

Nakon tiskanja slikovnice, upriličena je izložba lutaka u Dječjoj knjižnici Marina Držića u Zagrebu od 12. 02. 2021. do 19.03. 2021., koje su poslužile kao likovi za slikovnicu. Izložene su i uvećane fotografije ilustracija, neke od njih na kapafix pločama.

Slika 2: Izložba lutaka i uvećanih fotografija ilustracija iz slikovnice, izložbeni prostor Dječje knjižnice Marina Držića

Slika 3: Predstavljanje autora slikovnice na prednjem dijelu izložbenog prostora Dječje knjižnice Marina Držića

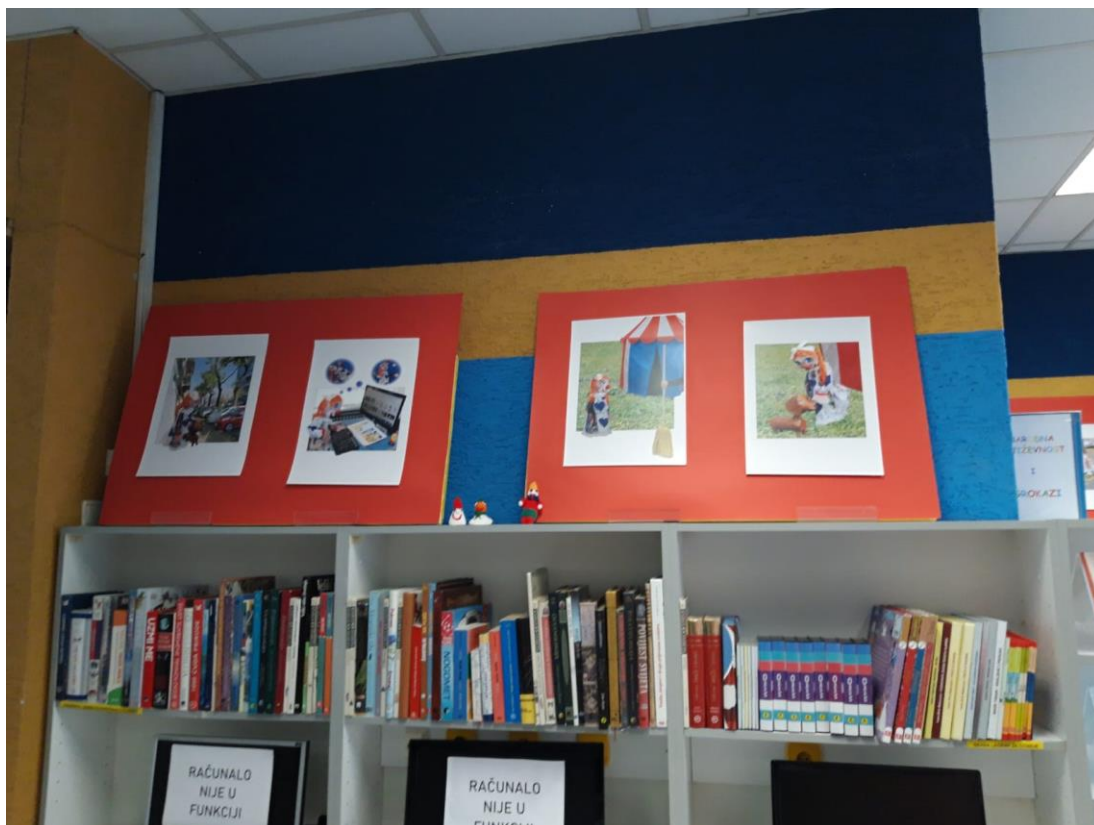

Slika 4: Ilustracije slikovnice na južnoj strani Dječje knjižnice Marina Držića

Slikovnica je ponuđena u druge knjižnice, ne samo Grada Zagreba, već i diljem hrvatskih gradova (Pula, Split, Zadar, Koprivnica, Karlovac, Rijeka, Požega, Varaždin, Slavonski Brod itd.). Odaziv je bio jako velik i izložba je počela putovati. Najprije je upriličena u Knjižnici Savica od 15. 04. do 15. 05. 2021. Izložbeni prostor u Knjižnici Savica integriran je u prostore knjižnice, pa je izložba tako i postavljena, u dječjem odjelu knjižnice.

Slika 5: Predstavljanje autora na zidu unutar Knjižnice Savica

Slika 6: Ilustracije iz slikovnice iznad police s dječjim knjigama u Knjižnici Savica

Slika 7: Ilustracije iz slikovnice pozivaju djecu na čitanje u Knjižnici Savica

Nakon ovih dviju izložaba, slijedila je izložba u Knjižnici Augusta Cesarca, koja je počela 15. 05. 2021. i trajat će do 15. 06. 2021. Izložba je postavljena tako da se ilustracije vide iz unutrašnjosti knjižnice, kao i izvanjskoga prostora.

Slika 8: Pogled na izložbu iz unutrašnjosti Knjižnice Augusta Cesarca

Slika 9: Pogled na izložbu iz vanjskog prostora pred Knjižnicom Augusta Cesarca

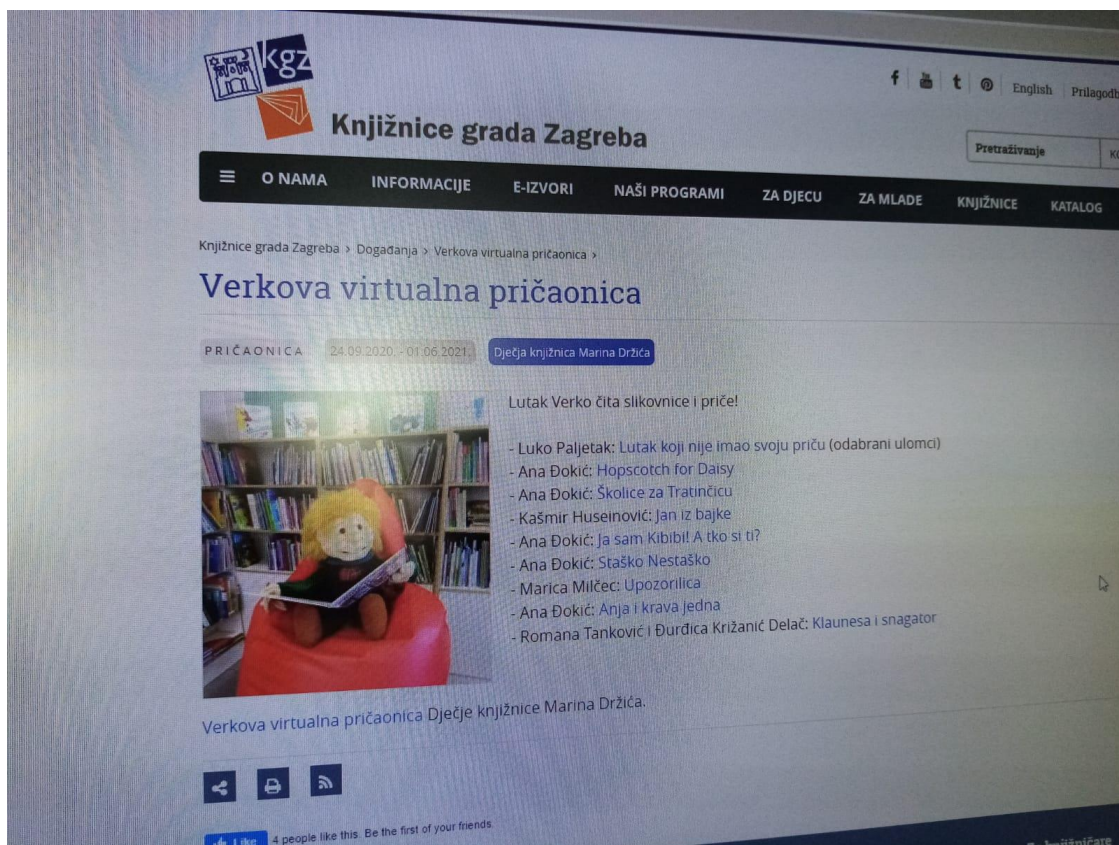

Slika 10: Glavni likovi slikovnice u izložbenom prostoru Knjižnice Augusta Cesarca

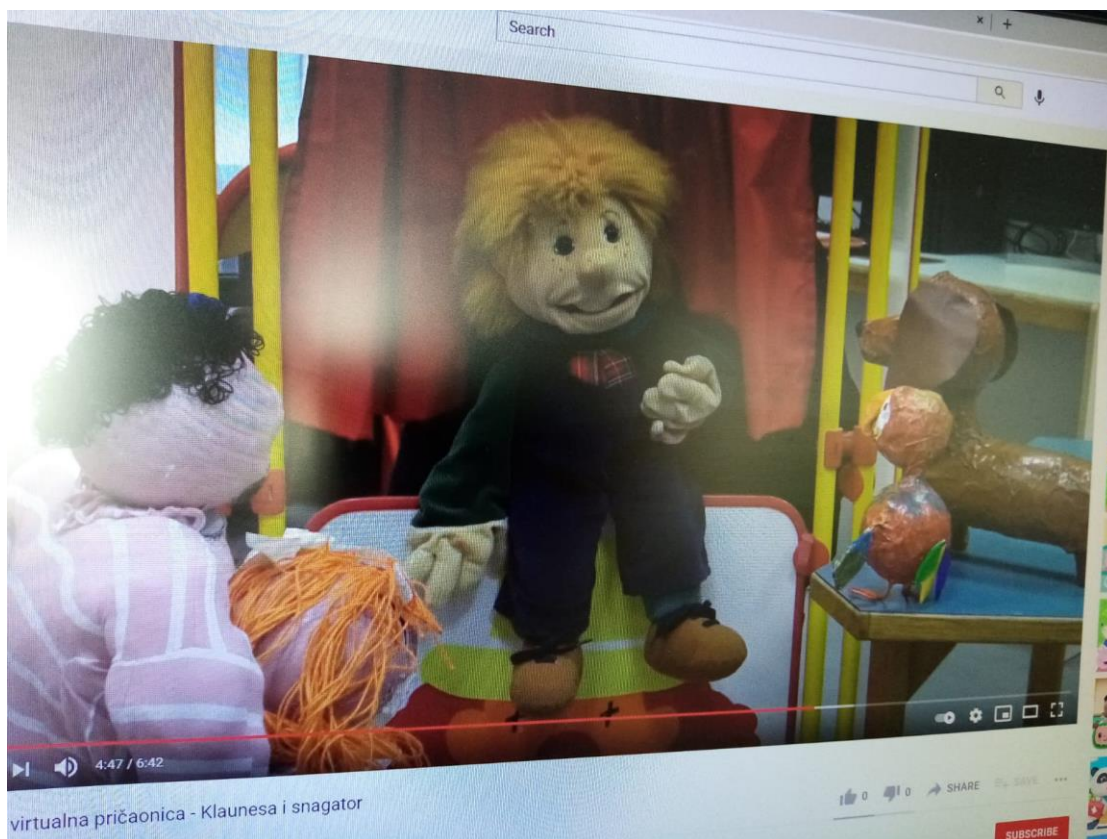
Tijekom pripremanja izložbi, Romana Tanković u suradnji s knjižničarkom Đurđicom Križanić Delač ostvarila je virtualnu pričaonicu „Klaunesa i snagator“ koja je dostupna u okviru Verkove virtualne pričaonice Dječje knjižnice Marina Držića na YouTube kanalu na poveznici <http://www.kgz.hr/hr/dogadjanja/verkova-virtualna-pricaonica/56521>

[Time je slikovnica dobila i animaciju, te postala dostupnom i djeci koja nisu u mogućnosti vidjeti izložbu niti doći u knjižnicu. Time je i kod te populacije djece potaknuto čitanje i posudba knjižnične građe.](#)

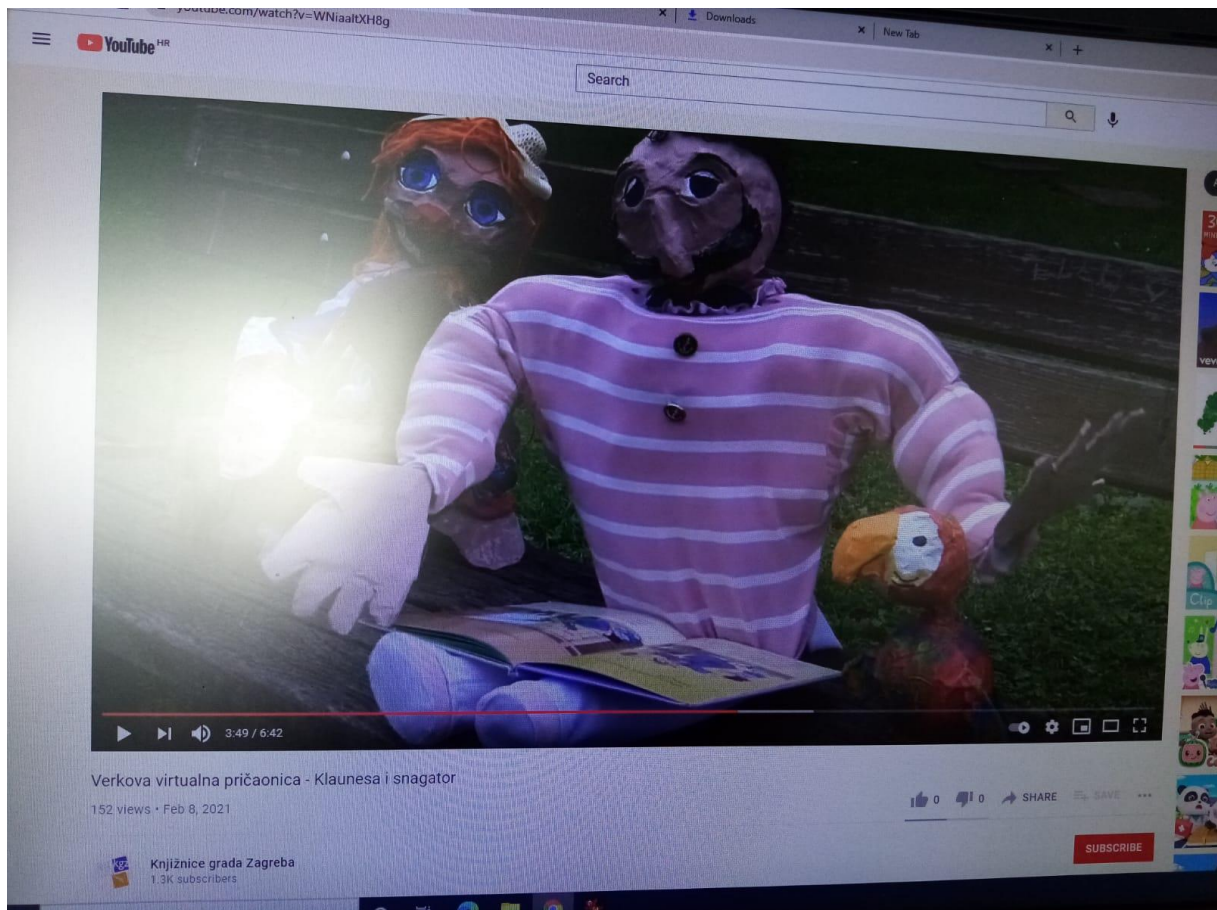
Snimka prikazuje lutka Verka koji je narator, a pojedine scene su animirane i mogu se vidjeti na Youtube kanalu. Uvećane fotografije ilustracija slikovnice poslužile su za putujuću izložbu koja se još uvijek odvija u različitim prostorima dječjih odjela Knjižnica grada Zagreba, kao dodatna promocija slikovnice. Knjižnica je u slikovnici, virtualnoj pričaonici i na putujućoj izložbi djeci prikazana kao poželjno mjesto za posjet, gdje vlada opuštenost, veselje i kreativnost.

Slika 11: Sučelje Verkove virtualne pričaonice

Slika 12: Verko sa glavnim protagonistima slikovnice

Slika 13: Lutke čitaju čitaju slikovnicu u virtualnoj pričaonici

4. POPIS PRILOGA

Poveznica za virtualnu pričaonicu „Klaunesa i snagator“

<https://www.youtube.com/watch?v=WNiaaltXH8g>

[Poveznica za Verkovu virtualnu pričaonicu](#)

<http://www.kgz.hr/hr/dogadjanja/verkova-virtualna-pricaonica/56521>

Poveznica na stranicu Knjižnice Augusta Cesarca u Ravnicama

<http://www.kgz.hr/hr/dogadjanja/klaunesa-i-snagator-58064/58064>

5. SAŽETAK

ROMANA TANKOVIĆ

„KLAUNESA I SNAGATOR“ – LUTKARSKA SLIKOVNICA, VIRTUALNA PRIČAONICA I IZLOŽBA

Slikovnica je medij koji ima veliki utjecaj u razvoju dječje ljubavi prema knjizi i čitanju. Godina 2021. proglašena je Godinom čitanja. Time je potaknuta ideja o izradi slikovnice „Klaunesa i snagator“ i realizaciji niza drugih sadržaja vezanih uz nju (virtualnih, igraoničkih, izložbenih) koji su privukli veliki broj djece da slikovnicu pročitaju. Ilustracije u slikovnici su fotografije kaširanih lutaka „javajki“ smještenih u realne prostore. Slikovnica je tiskana u vlastitoj nakladi i od veljače 2021. nalazi se na policama narodnih knjižnica diljem Hrvatske. Kroz likove koje djeca ne susreću često u svakodnevnom životu (likovi iz naslova i njihovi ljubimci psić i papiga), govori o važnosti dobre inicijative i čitanju koje može promijeniti život.

Za slikovnicu „Klaunesa i snagator“ snimljena je i virtualna pričaonica u sklopu ciklusa „Verkova virtualna pričaonica“ Dječje knjižnice Marina Držića. Snimka prikazuje lutka Verka koji je narator, a pojedine scene su animirane i mogu se vidjeti na Youtube kanalu. Uvećane fotografije ilustracija slikovnice poslužile su za putujuću izložbu koja se još uvijek odvija u različitim prostorima dječjih odjela Knjižnica grada Zagreba, kao dodatna promocija slikovnice. Knjižnica je u slikovnici, virtualnoj pričaonici i na putujućoj izložbi djeci prikazana kao poželjno mjesto za posjet, gdje vlada opuštenost, veselje i kreativnost.

Ovaj umjetnički rad ostvaren je u okviru Učiteljskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, a mentorica je prof. dr. sc. Diana Zalar,

Ključne riječi:

Slikovnica, lutke, virtualna pričaonica, izložba, knjižnica

„MISS CLOWN AND THE STRONGMAN“ – PUPPET PICTURE BOOK, VIRTUAL STORYTELLING AND EXHIBITION

Picture books is a medium that has a great influence on the development of children's love for books and reading. The year 2021 has been declared the Year of Reading. This encouraged the idea of creating the picture book "Miss Clown and the strongman" and the realization of a number of other pieces of content related to it (virtual storytelling, a playroom, an exhibition)

that attracted a large number of children to read the picture book. The illustrations in the picture book are photographs of laminated "Javanese" dolls placed in real spaces. The picture book was printed in its own edition and it has been on the shelves of public libraries throughout Croatia since February 2021. Through characters that children seldom encounter in their everyday lives (the characters in the title and their pet puppy and parrot), the story talks about the importance of a good initiative and reading that can change one's way of thinking.

A virtual storytelling was recorded for the picture book "Miss Clown and the strongman" as part of the "Verk's Virtual Storytelling" cycle of the Marin Držić Children's Library. The video shows the puppet Verko, the narrator, while some scenes are animated. The video can be seen on Youtube. As an additional promotion for the picture book, enlarged photographs of the picture book illustrations serve as a traveling exhibition that is still taking place at various children's departments of the Zagreb City Libraries. In the picture book, virtual storytelling and traveling exhibition, the library is presented as a desirable place for children to visit, where there is relaxation, joy and creativity.

This artistic work was realized within the Faculty of Teacher Education of the University of Zagreb, and the mentor is PhD Diana Zalar, full profesor.

Keywords:

Picture book, puppets, virtual storytelling, exhibition, library

Romana Tanković i Đurđica Križanić Delač

KLAUNESA I SNAGATOR

Romana Tanković i Đurđica Križanić Delač

KLAUNESA I SNAGATOR

Zagreb, 2021.
Vlastita naklada

KLAUNESA I SNAGATOR

Tekst napisale i lutke izradile

Romana Tanković i Đurđica Križanić Delač

Zagreb, 2021.

Vlastita naklada: Romana Tanković

Recenzija

prof. dr. sc. Diana Zalar

Fotografije

Nera Orlić i Đurđica Križanić Delač

Grafičko uređenje

Nera Orlić

Lektura

Božica Dragaš

Tisak

Intus d.o.o., Zagreb

ISBN 978-953-49352-0-0

CIP zapis dostupan je u računalnome katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem

Nijedan dio ove knjige ne smije se reproducirati ni u kojem obliku bez dopuštenja autorica.

Klaunesa Kornelija hodala je ulicom pokunjene glave. Uz nju je veselo trčkarao jazavčar Jurica. Kornelija je uzdisala: “Baš je to tužno, ili već imaju klauna ili ne žele klaunese.”

Naime, Kornelija je cijeloga svog života željela nastupati u cirkusu.

Još kao mala djevojčica, kad god bi u grad stigao cirkus, odlazila je gledati predstave, a najviše joj se sviđalo promatrati nasmijana lica u publici kad bi klaunovi ušli u cirkusku arenu.

Nastupe klaunova gledala bi i na televiziji i na internetu pa bi zatim uvježbavala vlastiti nastup: nasmijavanje, padanje, plesanje, sviranje...

I kad je bila spremna, krenula je tražiti cirkus u kojemu bi mogla predstaviti svoje najbolje točke.

U nekoliko su je cirkusa odbili, ali u jednom su je odlučili zaposliti. Bila je presretna!

Kad se počela pripremati za nastup, došla je vlasnica cirkusa, pružila joj metlu i rekla da može početi čistiti.

“Ali ja želim nastupati kao klaunesa!” rekla je ojađeno Kornelija, ostavila metlu i izjurila iz cirkusa.

Iza šatora ugledala je užetom vezana jazavčara koji je bezvoljno ležao. Pomilovala ga je i upitala kako se zove i zašto je nesretan.

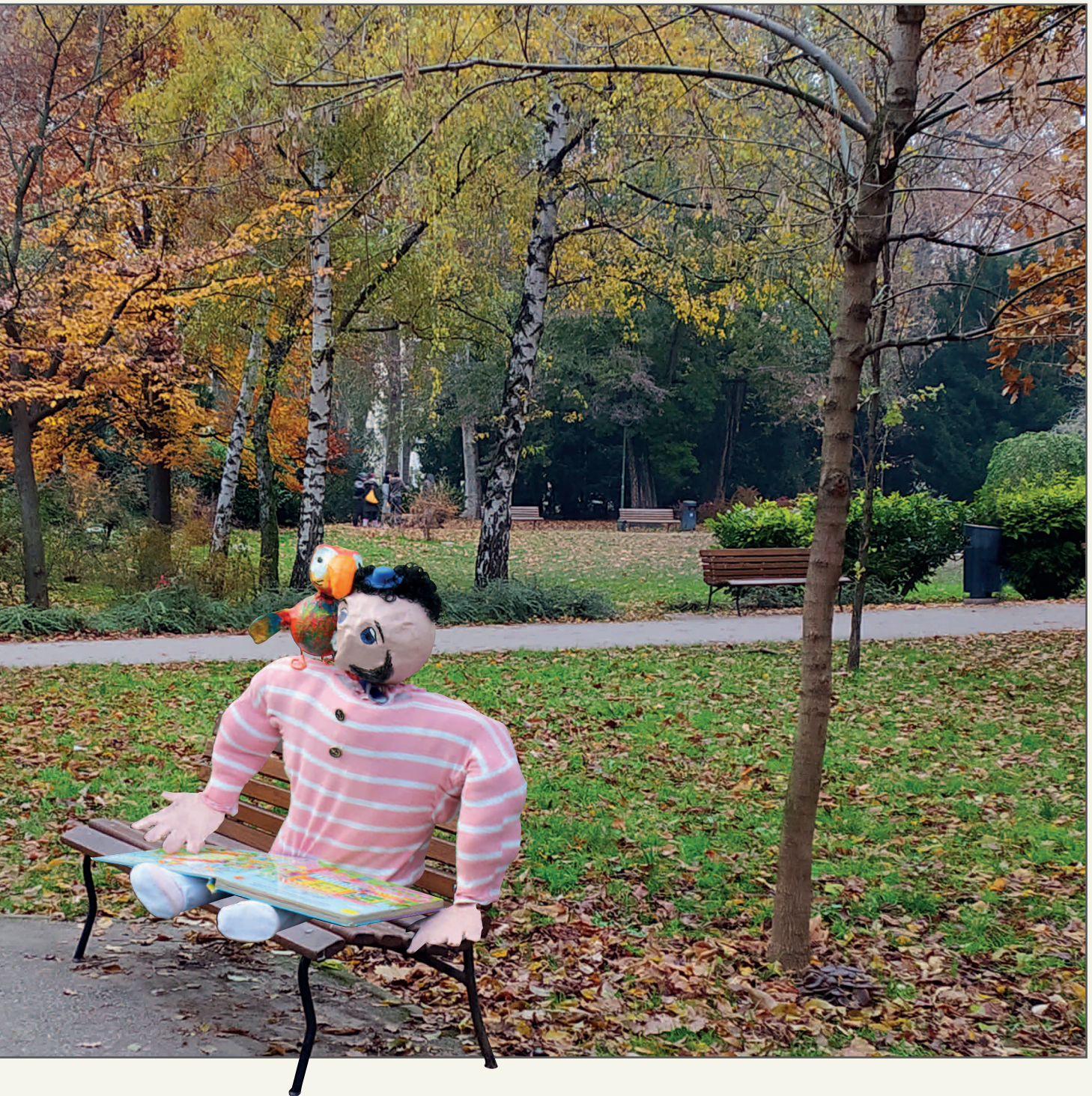
“Ja sam Jurica i nastupam u ovom cirkusu s plesnom točkom”, odgovorio je. “Ali ako samo malo pogriješim ili nešto ne uspijem, moj me gazda izgrdi i uskrati mi večeru. Rado bih pobjegao, ali uvijek sam vezan.”

Kornelija se sažali. “To je stvarno okrutno. Želiš li poći sa mnom, ja ću te odvezati pa zajedno možemo potražiti mjesto gdje bismo mogli uveseljavati ljude. Mene ne želi zaposliti nijedan cirkus jer ne trebaju klaunese, možda samo čistačice, a ti si pas i trebaš ljudima za druženje, a ne za izvođenje akrobacija.”

Jurica se razveseli i odmah pristane pa pođu zajedno. Nakon dosta hodanja stigli su do malog parka u kojem su se odlučili odmoriti. Na jednoj klupi snagator Silvio čitao je knjigu, a pokraj njega sjedila je papiga Patricija. “Oho, vidi ovo dvoje!” zamahne Patricija svojim šarenim krilima. “Baš ste se krasno uredili! Tko ste vi? Kamo ste krenuli?”

Kornelija i Jurica zastanu kraj klupe. “Dobar dan! Ja sam klaunesa Kornelija, a ovo je moj prijatelj jazavčar Jurica. Pošli smo potražiti mjesto gdje bismo bili dobrodošli i mogli raditi ono što volimo. Ja želim biti klaunesa, a Jurica želi prijatelje s kojima bi se družio.
A tko ste vi? Što radite ovdje?”

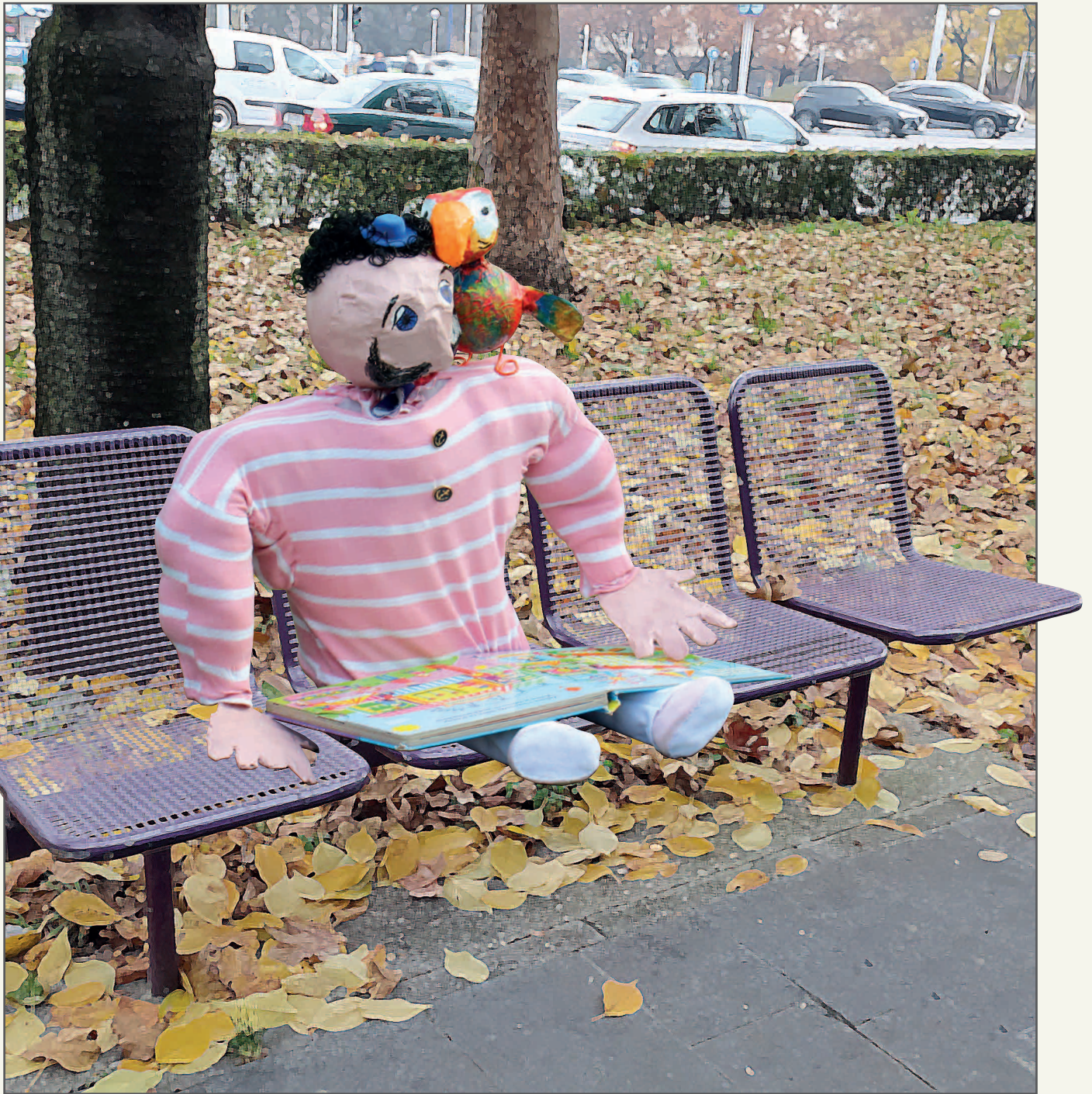

Snagator Silvio podigne pogled s knjige. “Ja sam Silvio, a ovo je moja prijateljica Patricija. Živjeli smo u lunaparku. Tjerali su me da se tučem s ljudima i pobjeđujem ih. Ali ja nikada nikoga nisam želio ozlijediti.

Patricija je morala nastupati ponavljajući riječi koje bi joj posjetitelji govorili, a to je znalo biti jako naporno: 'Dobar dan! Kako si? Dobar dan! Kako se zoveš? Dobar dan! Pusa! Pusa!'

Ja želim ljudima pomagati, a ne ih ozljeđivati, a Patricija govori onda kad želi, a ne kad joj zapovijedaju.

Osim toga, jako volim čitati knjige, a Patricija voli slušati kad joj čitam.
Kaže da imam ugodan glas.”

“Pa,” reče Kornelija, “onda pođimo zajedno i potražimo mjesto gdje bi svatko od nas mogao biti ono što želi.”

Silvio i Patricija ozareno pristanu, ali prije polaska Silvio je morao vratiti knjigu koju je posudio u knjižnici.

Kad je šarena družina ušla u knjižnicu, svi su ih zadržljivo pogledali. “Dobar dan!” pozdravila je papiga Patricija. “Došli smo vratiti knjigu. Baš su bile zanimljive priče, jako su mi se svidjele. A pogotovo zato što mi ih je svojim toplim glasom čitao Silvio.”

Klaunesa Kornelija naklonila se i izvela nekoliko smiješnih plesnih pokreta.

Jurica se izvalio na leđa kod jedne, činilo mu se, malo uplašene djevojčice, koja se odmah nasmiješila i počela ga češkati.

Snagator Silvio, vidjevši da se vraćene knjige opasno naginju sa stolića za odlaganje, spretnim je pokretom priskočio i pomogao knjižničarki pridržati ih da ne padnu.

“Imam ideju!” reče knjižničarka zahvalivši mu na pomoći. “Zašto vi ne biste nastupali u našoj knjižnici? Silvio može čitati priče i pomagati u nošenju knjiga, a Kornelija može svojim nastupima uveseljavati i nasmijavati publiku. Patricija će najavljivati nastupe, a Jurica će se družiti s ljudima.” Svi su bili oduševljeni tom zamisli.

Ubrzo se za njihove nastupe proćulo pa su bili pozivani i u druge knjižnice, potom i u dječje vrtiće, škole, domove za starije osobe.

Svugdje gdje bi nastupali, donosili su radost.

Patricija bi pozdravljala publiku i najavljivala priče koje je Silvio čitao svojim ugodnim glasom.

Usto je svakome kome je zatrebalo
pomagao nositi teške torbe i
vrećice.

Kornelija bi izvodila plesne akrobacije, pjevala, svirala i nasmijavala gledatelje. Jurica se družio i s malima i s velikima.

Konačno su svi bili sretni.

Zahvaljujemo na pomoći i podršci Božici, Neri, Gabrijeli i Damiru.

Romana Tanković i Đurđica
Križanić Delač žive u Zagrebu
i rade u Knjižnicama grada
Zagreba – Dječjoj knjižnici
Marina Držića. Najviše ih veseli
čitanje djeci. U svijet slikovnica
željele su zaviriti i autorskim
očima pa su napisale svoju priču
i izradile lutke koje su u njoj
oživjele.

“Vodeći se ljubavlju prema knjizi i velikim iskustvom u radu s mladim ljudima, autorice su ispričale jednostavnu i iskrenu priču o likovima koje djeca neće baš sresti u svakodnevnome životu, i o dvjema životinjama koje su omiljene kao kućni ljubimci Vodeći se ljubavlju prema knjizi i velikim iskustvom u radu s mladim ljudima, autorice su ispričale jednostavnu i iskrenu priču o likovima koje djeca neće baš sresti u svakodnevnome životu, i o dvjema životinjama koje su omiljene kao kućni ljubimci. [...] Priča o njima budi na empatiju i suosjećanje, na promišljanje o postupcima nekih drugih ljudi, a sve se završava u ugodnom okruženju knjižnice koja daje utočište i nalazi rješenje za njihove nevolje.”

prof. dr. sc. Diana Zalar

CIJENA: 90,00 kn

